

Seat No. : _____

TA-108

April-2013

B.A. (Sem.-IV)

History (EC-I-211)

(History of India 1885-1947 A.D.)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) પ્રશ્ન-1 અને 2ના ઉત્તર 650 થી 750 શબ્દોમાં આપો.
(2) પ્રશ્ન-3ના ઉત્તર 300 થી 400 શબ્દોમાં આપો.
(3) જમણી બાજુએ પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવ્યા છે.

1. (અ) ઈ.સ. 1885 થી 1905 સુધીની હિન્દી રાષ્ટ્રીય મહાસભાની કામગીરીનું વર્ણન કરો. 7

અથવા

ભારતમાં રાષ્ટ્રીય ચેતનાના પરિબળો જણાવો.

- (બ) બંગ-ભંગની લડત વિશે ચર્ચા કરો. 7

અથવા

હોમરૂલ ચળવળ પર સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો.

2. (અ) હિંદની સ્વાતંત્ર્ય લડતમાં અસહકાર (ઈ.સ. 1920-22)નું મહત્ત્વ મૂલવો. 7

અથવા

ભારતની સ્વાતંત્ર્ય ચળવળમાં આઝાદ-હિંદ-ફોજનું પ્રદાન ચર્ચો.

- (બ) માઉન્ટ બેટન યોજનાનું મૂલ્યાંકન કરો. 7

અથવા

ભારતના ભાગલા તરફ દોરી જતાં સંજોગો વર્ણવો.

3. ટૂંકનોંધ લખો : 16

- (1) હિન્દી રાષ્ટ્રીય મહાસભાની સ્થાપના અથવા સ્વદેશી ચળવળ
(2) હોમરૂલ ચળવળમાં તિલકનું પ્રદાન અથવા સવિનય કાનૂન ભંગ ચળવળ
(3) હિંદ-છોડો ચળવળ અથવા ચૌરી-ચૌરાનો બનાવ
(4) કેબિનેટ મિશન અથવા હિંદ-સ્વાતંત્ર્ય ધારો ઈ.સ. 1947

4. એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો :

12

- (1) હિન્દી રાષ્ટ્રીય મહાસભાની સ્થાપના ક્યારે અને ક્યાં થઈ હતી ?
- (2) સુભાષબાબુએ પોતાના લશ્કરની ટુકડીઓને ક્યા નામો આપેલા હતા ?
- (3) હોમરૂલ ચળવળમાં ક્યા નેતાઓએ સક્રિય ભાગ ભજવ્યો હતો ?
- (4) જલિયાંવાલા બાગનો હત્યાકાંડ શું હતો ?
- (5) સ્વરાજ્ય પક્ષની સ્થાપના કોણે, ક્યારે કરી હતી ?
- (6) ફોરવર્ડ બ્લોકની સ્થાપના કોણે અને ક્યારે કરી હતી ?

5. (અ) યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી કરી લખો :

3

- (1) હિન્દી રાષ્ટ્રીય મહાસભાના પ્રથમ પ્રમુખ કોણ હતા ?
  - (a) ફિરોજશાહ મહેતા
  - (b) દાદાભાઈ નવરોજી
  - (c) વ્યોમેશચંદ્ર બેનરજી
- (2) લોર્ડ કર્ઝને બંગાળના ભાગલા ક્યારે પાડ્યા હતા ?
  - (a) ઈ.સ. 1905
  - (b) ઈ.સ. 1915
  - (c) ઈ.સ. 1925
- (3) અસહકાર ચળવળ ક્યારે મોકૂફ રાખવામાં આવી હતી ?
  - (a) ઈ.સ. 1922
  - (b) ઈ.સ. 1925
  - (c) ઈ.સ. 1923

(બ) જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડો :

5

વિભાગ-અ	વિભાગ-બ
(1) કોંગ્રેસના ભાગલા	(a) પૂના કરાર
(2) અસહકાર ચળવળ	(b) બંગાળના ભાગલા
(3) સ્વદેશી ચળવળ	(c) ભારતના ભાગલા
(4) માઉન્ટ બેટન યોજના	(d) ચૌરી ચૌરા
(5) કોમી ચૂકાદો	(e) સુરત અધિવેશન

(ક) વિધાન ખરું છે કે ખોટું લખો :

2

- (1) સ્વરાજ્ય પક્ષની સ્થાપના સરદાર પટેલે કરી હતી.
- (2) ગાંધીજીના રાજકીય ગુરુ ગોપાલકૃષ્ણ ગોખલે હતા.

(ડ) ખાલી જગ્યા પૂરો :

4

- (1) હોમરૂલ ચળવળ દરમ્યાન _____ ની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી.
- (2) સવિનય કાનૂન ભંગની લડત _____ શરૂ કરી હતી.
- (3) વલ્લભભાઈ પટેલ _____ સત્યાગ્રહથી સરદાર કહેવાયા.
- (4) જલિયાવાલા બાગનો હત્યાકાંડ _____ શહેરમાં થયો હતો.

TA-108

April-2013

B.A. (Sem.-IV)

History (EC-I-211)

(History of India 1885-1947 A.D.)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Answer Q. 1 and 2 in 650 to 750 words.
(2) Answer Q. 3 in 300 to 400 words.
(3) Right side figures indicate marks.

1. (a) Describe the activities of Indian National Congress during 1885 A.D. to 1905 A.D. 7
OR
State the factors for the rise of Nationalism in India.
(b) Discuss the partition of Bengal Movement. 7
OR
Write a critical note on Home Rule Movement.
2. (a) Evaluate the importance of Non-Cooperative Movement (1920-22) in the Freedom Struggle of India. 7
OR
Discuss the contribution of Indian National Army in the freedom struggle of India.
(b) Evaluate the Mountbatten Plan. 7
OR
Describe the circumstances leading towards the Partition of India.
3. Write short notes on : 16
(1) Establishment of Indian National Congress
OR
Swadeshi Movement
(2) Contribution of Tilak to the Home Rule Movement
OR
Civil Disobedience Movement
(3) Quit India Movement
OR
Event of Chauri-Chaura
(4) Cabinet Mission
OR
Indian Independence Act 1947 A.D.

4. Answer only in **one** or **two** sentences : 12
- (1) When and where was the Indian National Congress established ?
  - (2) What were the names given to the brigades of his army by Subhash Babu ?
  - (3) Who played active role in the Home Rule Movement ?
  - (4) What was Jallianwala Bagh Massacre ?
  - (5) By whom and when Swaraj Party was set up ?
  - (6) Who founded the Forward Block ? When ?
5. (a) Find out the correct answer : 3
- (1) Who was the First President of the Indian National Congress ?
    - (a) Feroze Shah Mehta
    - (b) Dadabhai Naoroji
    - (c) Wyomesh Chandra Banerjee
  - (2) In which year did Lord Curzon partitioned Bengal ?
    - (a) 1905 A.D.   (b) 1915 A.D.   (c) 1925 A.D.
  - (3) In which year was the Non-Cooperation Movement suspended ?
    - (a) 1922 A.D.   (b) 1925 A.D.   (c) 1923 A.D.
- (b) Join the following properly : 5
A	B
(1) Partition of Congress	(a) Puna Pact
(2) Non-Cooperation Movement	(b) Partition of Bengal
(3) Swadeshi Movement	(c) Partition of India
(4) Mountbatten Plan	(d) Chauri-Chaura
(5) Communal Award	(e) Surat Session
- (c) Write **true** or **false** : 2
- (1) The Swaraj Party was set up by Sardar Patel.
  - (2) Gopal Krishna Gokhale was the Political Guru of Gandhiji.
- (d) Fill up the blanks : 4
- (1) _____ was arrested during the Home Rule Movement.
  - (2) Civil Disobedience Movement was started by _____.
  - (3) Vallabhbhai Patel came to be called "Sardar" in _____ Satyagraha.
  - (4) Jallianwala Bagh Massacre took place in the city of _____.